

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 20ής Δεκεμβρίου 2000

κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 105 παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη

(CON/00/20)

(2001/C 19/09)

1. Στις 11 Σεπτεμβρίου 2000 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εκφέρει τη γνώμη της επί της πρότασης της Επιτροπής COM(2000) 492 τελικό, της 26ης Ιουλίου 2000, αναφορικά με κανονισμό του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη (εφεξής καλούμενης «πρόταση της Επιτροπής»). Η παρούσα γνώμη βασίζεται τόσο στο κείμενο της πρότασης της Επιτροπής όσο και στο κείμενο του σχεδίου κανονισμού, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί κατόπιν συζητήσεων στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της απάτης (εφεξής καλούμενου «σχέδιο κανονισμού»).
2. Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ να διατυπώνει τη γνώμη της βασίζεται στο άρθρο 105 παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής καλούμενης «συνθήκη»). Σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της ΕΚΤ, η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ.
3. Σε γενικές γραμμές, η ΕΚΤ χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής. Μέσα στην Κοινότητα, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ένα καθεστώς ομοιογένειας και διαφάνειας σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν την παραχάραξη του ευρώ και την επιβολή ορισμένων υποχρεώσεων στις ενδιαφερόμενες αρχές των κρατών μελών, καθώς και σε πιστωτικά ιδρύματα και φορείς, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν τη διαχείριση μετρητών. Η πρόταση της Επιτροπής επικροτείται κυρίως διότι αποβλέπει στην επίτευξη ενός επαρκή βαθμού εναρμόνισης, επιδιώκει δε να καταστήσει δυνατή την ευαισθητοποίηση του κοινού και να έχει γενική ισχύ σε όλα τα κράτη μέλη. Η πρόταση της Επιτροπής θα διευκολύνει τη μεταχείριση ορισμένων δεδομένων που αφορούν την παραχάραξη του ευρώ και θα ενισχύσει τη συνεργασία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με τρίτες χώρες.
4. Η ΕΚΤ στηρίζει την άποψη που παρουσιάζεται στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία ενδείκνυται η συμπλήρωση του νομικού πλαισίου της Ευρώπης σε ό,τι αφορά τις στρατηγικές και επιχειρησιακές πτυχές της καταπολέμησης της παραχάραξης του ευρώ.
5. Η ΕΚΤ αφήνει στην κρίση του Συμβουλίου την επιλογή της κατάλληλης νομικής βάσης για το σχέδιο κανονισμού. Στο πλαίσιο αυτό, πάντως, η ΕΚΤ δύναται να στηρίζει την προσέγγιση της προεδρίας του Συμβουλίου περί διαίρεσης του κειμένου της εν λόγω πρωτοβουλίας σε δύο διαφορετικές νομικές πράξεις, η έκδοση της μίας εκ των οποίων θα εντάσσεται στο κοινοτικό νομικό πλαίσιο (πρώτος πυλώνας), της δε άλλης στο πλαίσιο του τίτλου VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (τρίτος πυλώνας).

Η παρούσα γνώμη επικεντρώνεται στο κείμενο, το οποίο πρόκειται να εκδοθεί εντός του κοινοτικού νομικού πλαισίου.

6. Η ΕΚΤ χαιρετίζει την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο σχέδιο κανονισμού μέτρων και στα μελλοντικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ, τα οποία δεν έχουν ακόμη εκδοθεί αλλά προορίζονται να κυκλοφορήσουν ως νόμιμο χρήμα, σύμφωνα με το άρθρο 5 της απόφασης-πλαίσιο του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, για ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη ενόψει της εισαγωγής του ευρώ με την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 140 της 14.6.2000, σ. 1.

7. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι ορισμένες διατάξεις του σχεδίου κανονισμού θα εφαρμοστούν και στα μη νόμιμα τραπεζογραμμάτια, τα οποία ορίζονται ως i) τραπεζογραμμάτια, τα οποία έχουν παραχθεί με τη χρήση νόμιμου εξοπλισμού ή υλικών αλλά κατά παράβαση των διατάξεων, βάσει των οποίων οι αρμόδιες αρχές μπορούν να εκδίδουν το νόμισμα, ή ii) τραπεζογραμμάτια, τα οποία έχουν τεθεί σε κυκλοφορία κατά παράβαση των όρων βάσει των οποίων οι αρμόδιες αρχές μπορούν να εκδίδουν το νόμισμα. Σύμφωνα με την άποψη της ΕΚΤ, τα εν λόγω τραπεζογραμμάτια, παρά την παραγωγή ή θέση τους σε κυκλοφορία με παράνομο τρόπο, δεν συνιστούν πλαστά και δεν μπορούν να διακριθούν από τα γνήσια. Δεδομένου ότι σκοπός του σχεδίου κανονισμού είναι η διευκόλυνση της πρόληψης της παραχάραξης, η εφαρμογή των διατάξεων του στα μη νόμιμα τραπεζογραμμάτια είναι δυνατή σε περιορισμένη μόνο έκταση.
8. Το σχέδιο κανονισμού προβλέπει την πρόσβαση των αρμόδιων εθνικών αρχών, της Ευροζώνης και της Επιτροπής στις τεχνικές και στατιστικές πληροφορίες που έχει στην κατοχή της η ΕΚΤ. Οι πληροφορίες αυτές, και ιδιαίτερα οι τεχνικές πληροφορίες, θα είναι άκρως εμπιστευτικές. Η ΕΚΤ οργανώνει την πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες βάσει του δικού της νομικού πλαισίου. Το πλαίσιο αυτό υποχρεώνει την ΕΚΤ να κοινοποιεί στις εθνικές αρχές, στην Ευρωπόλ και στην Επιτροπή, χωρίς καθυστέρηση, τη διαμόρφωση νέων κατατάξεων της παραχάραξης, προκειμένου οι εν λόγω αρχές να ασκούν τα καθήκοντά τους. Λόγω της άκρως εμπιστευτικής φύσης των λεπτομερών τεχνικών πληροφοριών, μέσω των οποίων καθίσταται δυνατή η διάκριση των γνήσιων χαρτονομισμάτων από τα πλαστά, η ΕΚΤ πρέπει να είναι σε θέση να οριοθετεί ή να απαιτεί την τήρηση ορισμένων προϋποθέσεων εμπιστευτικότητας ως προς την πρόσβαση, η οποία σε κάθε περίπτωση παρέχεται με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των φορέων που χρειάζονται τις εν λόγω πληροφορίες.
9. Το σχέδιο κανονισμού θα πρέπει να διασφαλίζει τη δυνατότητα των Εθνικών Κέντρων Ανάλυσης (ΕΚΑ) να εξετάζουν και να αναλύουν κάθε ύποπτη περίπτωση παραχάραξης. Κατά κανόνα, κάθε πλαστό θα πρέπει να αποστέλλεται στα ΕΚΑ και μόνο σε ειδικές περιπτώσεις (π.χ. σε περίπτωση κατάσχεσης σημαντικών ποσών πλαστών), θα μπορεί να προβλέπεται επιτόπια εξέταση από τα ΕΚΑ, γεγονός το οποίο θα διασφαλίζει τη δυνατότητα ανάλυσης συγκεκριμένων ελαττωμάτων των πλαστών με τη βοήθεια του ειδικού εξοπλισμού και λαμβανομένου υπόψη του μεγίστου δυνατού αριθμού δειγμάτων.
10. Η αιτιολογική έκθεση της πρότασης της Επιτροπής προβλέπει τη θέσπιση διαδικασιών συντονισμού μεταξύ της ΕΚΤ, της Ευρωπόλ και της Επιτροπής, για την εφαρμογή του σχεδίου κανονισμού. Η ΕΚΤ χαιρετίζει την πρωτοβουλία αυτή.
11. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι το ζήτημα της υποχρεωτικής εγκατάστασης μηχανισμών που παρεμποδίζουν την αναπαραγωγή τραπεζογραμματίων στα έγχρωμα φωτοαντιγραφικά μηχανήματα και στα μηχανήματα αναπαραγωγής γραφικών σχεδίων είναι ακόμη υπό εξέταση. Η ΕΚΤ επαναλαμβάνει το ενδιαφέρον της για το εν λόγω ζήτημα, όπως εκφράζεται στη σύσταση 1999/C 11/08, της 7ης Ιουλίου 1998, σχετικά με τη λήψη ορισμένων μέτρων για την ενίσχυση της νομικής προστασίας των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ ⁽¹⁾.
12. Η παρούσα γνώμη δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Φρανκφούρτη, 20 Δεκεμβρίου 2000.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Willem F. DUISENBERG

⁽¹⁾ ΕΕ C 11 της 15.1.1999, σ. 13.